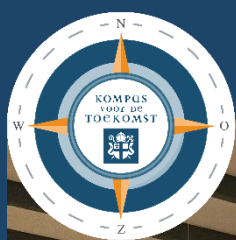

Regioavonden toekomstvisie bisdom

Tienray, Weert, Wittem
april 2026

BISDOM

ROERMOND

‘Synodaliteit is een houding, een openheid,
een bereidheid om te begrijpen. Iedereen in de Kerk
heeft een stem en mag een rol spelen.
Het gaat over samenkomen als gemeenschap.’

Paus Leo XIV

Verbonden met elkaar in Christus – Kompas voor de toekomst

Vooraf

In december 2025 heeft het bisdom Roermond het visiedocument ‘Kompas voor de toekomst’ gepresenteerd. Dit was het resultaat van drie synodale bijeenkomsten met zo’n 150 deelnemers uit het bisdom. In de maanden erna is het gesprek over het visiedocument verbreed tijdens drie nieuwe synodale avonden. De uitnodiging hiervoor is breed verspreid en zo’n 300 mensen hebben hier gehoor aan gegeven. De regioavonden werden gehouden in De Zaal in Tienray (9 april), het Franciscus Huis in Weert (13 april) en Klooster Wittem in Wittem (15 april). In dit verslag wordt een beknopte weergave gegeven van de antwoorden op de vragen die vooraf aan alle deelnemers waren voorgelegd.

“En daarom lijkt het mij zeker dat de Kerk zeer zware tijden tegemoet gaat. De echte crisis is nog nauwelijks begonnen. We moeten rekenen op enorme schokken. Maar ik ben even zeker van wat er uiteindelijk zal overblijven: niet de Kerk van de politieke cultus, maar de Kerk van het geloof. Ze zal misschien niet langer de dominante maatschappelijke macht zijn zoals tot voor kort, maar ze zal opnieuw opbloeien en gezien worden als het thuis van de mens, waar hij leven en hoop vindt voorbij de dood.”

Prof. Jozef Ratzinger (1969)

4

Elke bijeenkomst begon meteen inleiding door bisschop Mgr. Ron van den Hout.

Inleiding bisschop

We hebben een proces in gang gezet om samen te werken aan de kerk van de toekomst. We zijn begonnen met synodale gesprekken in de bisdomstaf, toen drie rondetafelgesprekken met 150 mensen in Rolduc (in oktober, november en december 2025). Dit heeft vóór Kerstmis geresulteerd in het visiedocument ‘*Verbonden met elkaar in Christus. Kompas voor de toekomst*’. Daarna vonden eind februari de priesterstudiedagen plaats. Het kompas is het resultaat van synodale gesprekken en een goede basis om dat gesprek over de toekomst van de kerk te verbreden. We willen van elkaar horen wat ons aanspreekt én wat weerstand oproept en waar we dus iets mee moeten doen.

Gemeenschap – participatie – zending

We gaan samen op weg naar een synodale kerk. Het gaat om de samenwerking tussen degenen die beslissingen moeten nemen en degenen voor wie de beslissingen impact hebben en van wie meedenken en medewerking wordt verwacht. We moeten het samen doen. Samen zijn we de Kerk van Christus. Maar in het ‘samen’ zit een gevaar... dat we op elkaar wachten. Het bisdom zegt: het moet in de parochies gebeuren. De parochie zegt: het bisdom moet duidelijkheid geven. Hetzelfde geldt op parochieniveau tussen pastoor, kerkbestuur en vrijwilligers/ kerk-gangers. Het bisdom zal op bepaalde dossiers het voortouw moeten nemen, maar met heel veel zaken kunnen parochies en gelovigen ook zelf meteen aan de slag. Wat we moeten leren: uitspreken wat we van elkaar verwachten, elkaar ruimte geven, verantwoordelijkheid nemen en verantwoording afleggen.

Er moeten besluiten worden genomen. De crisis is ernstig. En die crisis is al lang aan de gang en we zien die steeds op ons afkomen.

Synodaliteit

Een bekend adagium in de Kerk dat bij synodaal besturen past, luidt:

- niets zonder de bisschop (bisdom)
- niets zonder de raad van de priesters
- niets zonder het horen van het volk

Voor verantwoorde besluiten moeten we de goede afwegingen maken en de zaak van meerdere kanten bekijken. Verschillende gezichtspunten zijn nodig. Synodaliteit is een manier van kerk-zijn. Luisteren naar elkaar en elkaar proberen te begrijpen. En staan voor een gemeenschappelijk doel (bisdom en parochies).

De Kerk is gesticht door Christus, wij hebben de Kerk ontvangen en geven haar gestalte in onze tijd. We opereren dus binnen de kaders van de R.-k. Kerk (evangelie dat we van de vroege Kerk hebben ontvangen, waarin Jezus zelf tot ons spreekt; de traditie; de leer; de liturgie en het kerkelijk recht). Doel van het samen kerk-zijn is: het bevorderen van kerkelijk leven in al zijn breedte: liturgie, diaconie, catechese, parochieopbouw. Persoonlijk en gemeenschappelijk. Zodat voor iedereen de weg naar God/eeuwigheid opengaat. Wat kunt u als gedoopten bijdragen aan het kerkelijk leven?

Transformatie onder leiding Heilige Geest

De transformatie van de kerk is ook voor mij spannend: iedereen laten meepraten! Toch moet dat gesprek worden gevoerd om sámen verder te kunnen komen. Er ligt een kompas, er is een richting op hoofdlijnen. We moeten met de Heilige Geest op pad durven gaan, het risico van het geloof durven nemen, want stilstaan en defensief zijn is dodend. Geloven is ook loslaten

(Jezus' eigen woorden). Niet beschermen van onszelf en onze eigen positie. Zowel op bisdom- als parochieniveau moet een transformatieproces stap voor stap vorm en inhoud gegeven worden vanuit een cultuur van samenwerken tussen priesters en leken, met heldere momenten van evaluatie, transparantie en verantwoording. Goede afstemming, zodat ieder zijn eigen verantwoordelijkheid kan dragen en zo nodig en zo mogelijk delegeert of hulp zoekt.

Transformatie van structuren

We zijn enkele veranderprocessen aan het voorbereiden; zodat we met meer daadkracht en overleg vraagstukken oppakken en afronden, zoals de herstructurering van parochies en dekenaten. We nemen het geloof van de Kerk – dat ons persoonlijk geloof is – als uitgangspunt. Wat is dienstbaar aan het kerkelijk leven van nú? Rekening houdend met de mensen die willen meedoen, rekening houdend met de middelen die we ter beschikking hebben. We zullen onze krachten moeten bundelen. We zijn een synodale reis gestart. We bouwen bruggen naar de toekomst. Met de visietekst is er een richting. De nieuwe vraag is: hoe komen we een stap verder? Hoe gaan we dat samen voor elkaar krijgen?

**+ Ron van den Hout,
bisschop van Roermond**

Programma op hoofdlijnen

Donderdag 9 april – Noord-Limburg

MFC De Zaal, Tienray: circa 65 deelnemers

Maandag 13 april – Midden-Limburg

Franciscus Huis, Weert: circa 70 deelnemers

Woensdag 15 april – Zuid-Limburg

Klooster Wittem: circa 150 deelnemers

Programma regiobijeenkomsten

18:45 Inloop

19:00 Openingsgebed, welkom en introductie door bisschop Van den Hout

19:30 Synodaal gesprek aan tafels van circa 10 personen

20:30 Korte pauze

20:40 Walk-around-inventarisatie van suggesties voor volgende stappen op zes vragen.

21:15 Plenaire afsluiting

Terublik op de avonden

Korte impressie

Tijdens de drie regioavonden viel iets op dat in de samenvattingen niet meteen zichtbaar wordt: de openheid en grote betrokkenheid waarmee mensen kwamen. Velen kenden elkaar niet. Sommigen hadden elkaar nog nooit gezien. En toch was er, bijna direct na de opening, een bereidheid om te gaan luisteren en mee te denken. Niet voorzichtig of afwachtend, maar betrokken. Alsof er al een tijd op gewacht was.

De sfeer in de zalen in Tienray, het Franciscus Huis in Weert en Klooster Wittem was telkens anders en toch herkenbaar. Aan de tafels werden verhalen gedeeld die je in een vergaderzaal niet snel hoort: over persoonlijke verlangens en zorgen, over een zondagmis die niet meer voelt zoals vroeger of over een eigen parochie die langzaam stiller wordt. Maar ook over hoop, jongeren die iets nieuws beginnen en een nachtmis die juist wel raakte.

Ontmoeting tussen vreemden

Een aantal deelnemers benoemde het zelf: “Het feit dat je aan tafel zit met mensen die je nog nooit hebt ontmoet en toch binnen een uur over wezenlijke dingen praat, is op zichzelf al een ervaring.” Dit is meteen de essentie van een synodaal gesprek dat je overal kunt toepassen: over het zondagse evangelie, over een diaconale activiteit, etc.

Het gesprek zelf werd telkens als waardevol genoemd, los van de inhoudelijke uitkomst. Mensen beleefden dat ze niet alleen staan in hun zorg om de Kerk en niet alleen in hun verlangen dat het anders kan.

De belangstelling reikte verder dan de eigen kring. In Tienray was zelfs lokale televisie aanwezig en er werd verbaasd en met enige trots, gereageerd op die aandacht. “Blijkbaar interesseert het mensen toch.” In Wittem en in Weert was er nieuwsgierigheid naar wat er met

de jongeren gaat gebeuren, naar de toekomst van de Kerk in Limburg in bredere zin, naar de plek die het geloof nog kan innemen in een veranderende samenleving. “Verbonden zijn met elkaar begint met verbonden zijn met Christus.”

Een moment van twijfel

Niet alles was instemming. Tijdens elke avond klonk – soms voorzichtig, soms scherper – dezelfde vraag: gebeurt er ook werkelijk iets met dit gesprek? Die twijfel werd niet ontkend, en ook niet weggepoetst. De bisschop reageerde met helderheid: sommige zaken vragen om diocesane besluitvorming, andere kunnen alleen lokaal, in de parochies zelf, op gang komen: daar waar mensen wonen en

geloven. Verandering, zo werd opgemerkt, begint bij onszelf. Bij wat we lokaal aandurven, bij wat we van een andere parochie kunnen leren, bij het kleine initiatief dat we niet uitstellen tot iemand het ons vraagt.

Dat was misschien de stille rode draad van de avonden. Niet in woorden, maar voelbaar in gebed, in de stiltes tussen de gesprekken en in de ontmoetingen na afloop. Drie avonden, zo’n driehonderd deelnemers en telkens dezelfde ervaring: de Kerk brengt mensen samen die elkaar anders niet hadden ontmoet. Deze mensen verschillen allemaal in hun eigen voorkeuren, wensen en zorgen. Natuurlijk schuurt dat wel eens, maar allemaal voelen we ons verbonden met de ene universele Rooms-katholieke Kerk.

De stem van de regioavonden

Opdracht

Aan alle deelnemers is gevraagd om voorafgaand aan de bijeenkomst het 'Kompas voor de toekomst' te lezen en een antwoord te formuleren op de vragen:

- Wat spreekt u aan?
- Wat roept weerstand op?

Tijdens de synodale in kleine groepen worden de antwoorden op deze vragen met elkaar gedeeld. Velen hadden zich zorgvuldig hierop voorbereid.

Wat spreekt zeer aan?

- **Jezus Christus** als middelpunt en verbinder.
- **Evangelisatie** en zichtbaar naar buiten treden als missionaire kerk.
- **Gemeenschap bouwen:** ontmoeting, verbinding en samen op weg gaan.
- **Leken** krijgen eindelijk een actieve, zichtbare rol toebedeeld.
- **Het synodale gesprek zélf:** dat dit überhaupt plaatsvindt, wordt breed gewaardeerd.

Kern van wat gezegd is

- De toekomstvisie straalt realiteitszin en urgentie uit: wordt als verfrissend en hoopvol ervaren.
- Het idee van een 'gemeenschap van gemeenschappen' spreekt aan.
- Geloven als werkwoord: de visie daagt mensen uit om verantwoordelijkheid te nemen, niet alleen te consumeren.
- Vorming en catechese: wordt ruim onderschreven als noodzakelijke pijler, de alpha-cursus is vaak als voorbeeld genoemd.
- Jongeren: zoeken authenticiteit en sacraliteit. De visie benoemt dit gevoel, al vinden sommige tafels het onvoldoende uitgewerkt en denken veel ouderen dat jongeren iets anders zoeken.
- Het 'loslaten om opnieuw op te bouwen' resoneert, maar roept ook vrees op.
- Social media en digitale aanwezigheid: worden breed als urgent en positief benoemd.
- Concreet benoemde initiatieven: koffie na de mis, wandelen met gebed, zondagse maaltijden en een parochie-app.

Overige vruchten van het gesprek

- Zegening van verenigingen, schutterijen en andere verbanden als brug naar de bredere samenleving.
- Jongeren worden als doelgroep én drager van het geloof benoemd: er is een groot verlangen om hen te betrekken én te laten leiden.
- Verschil tussen stad en dorp wordt in het zuiden van het bisdom nadrukkelijk aangehaald.

Mogelijke spanningsvelden of tegenstellingen

⚡ Visie of praktijk:

Visie versus concrete stappen: 'De grote vraag is hoe?' is tijdens meerdere avonden te horen. Het document wordt als hoopvol en herkenbaar ervaren, maar diverse tafels zijn gefrustreerd dat de 'hoe-vraag' onbeantwoord blijft.

⚡ Traditie of vernieuwing:

Traditioneel versus vernieuwend: veel tafels benadrukken uniformiteit, vaste liturgie en sacraliteit; andere tafels pleitten juist voor moderne muziek, laagdrempeligheid en aanpassing aan de tijd. Jongeren vragen juist naar meer traditie en sacraliteit.

⚡ Beleving of leer:

Geloof als beleving versus geloof als leer: een deel van de tafels zoekt naar ontmoeting, beleving en gemeenschap; een ander deel benadrukt de standvastige leer, geen relativisme en bewaking van de kerkelijke identiteit.

Wat roept weerstand op?

Gedeeld fundament

- **Kerksluiting:** noodzaak is begrijpelijk, maar wordt ervaren als pijnlijk verlies van ankerpunt, gemeenschap en pastorale nabijheid.
- **Het document** wordt als te abstract en te weinig concreet gezien: de 'hoe-vraag' wordt niet beantwoord.
- **Taalgebruik** wordt als te moeilijk of te intern gezien voor gewone parochianen.
- **Vrees** dat we de veranderingen niet kunnen waarmaken vanwege overbelaste priesters en vrijwilligers.

Kern van wat gezegd is

- De afstand tussen priester en parochiaan groeit door fusies en sluitingen: het voelt als groot verlies zowel organisatorisch als spiritueel.
- Vrijwilligers verdienen een expliciete plek in het document: zij dragen de Kerk, maar worden structureel onderschat.
- Praktische vraag die breed leeft: hoe vervoer je ouderen naar de overblijvende kerk als hun vertrouwde kerk sluit? Daar zijn ook diverse suggesties voor gedaan.
- Te veel compromis-denken: meerdere tafels vinden dat de visie probeert om iedereen tevreden te stellen en daardoor geen duidelijke keuzes maakt.
- Rol van priesters is onderbelicht: hun weerstand tegen initiatieven wordt concreet benoemd, hun betrokkenheid en vreugde worden als cruciale motor gezien.

Overige signalen

- Maria ontbreekt in het document: meerdere tafels noemen dit expliciet en voelen dit als een gemis.
- Weerstand tegen hiërarchische benadering: de kerk voelt soms meer als een top-down organisatie dan als een dienende gemeenschap.
- Zorg voor ouderen: zij dreigen achter te blijven als de verandering te snel gaat of als het vertrouwde kerkgebouw wegvalt.
- Bezorgd dat nieuwe energie en enthousiasme niet wordt gevoed: wie zorgt voor nieuwe, gepassioneerde jonge katholieken?
- Vastgoedvraagstuk wordt als afleiding ervaren: te veel aandacht voor stenen, te weinig voor pastoraat.

Mogelijke Spanningsvelden of tegenstellingen

⚡ Noodzaak en pijn:

Bestuurlijk kan sluiting kerk noodzakelijk zijn, maar wordt pastoraal ervaren als een zware opgave voor mensen van wie al veel gevraagd wordt.

⚡ Participatie of schijn:

Meerdere tafels twijfelen of de inbreng van de avonden het beleid beïnvloedt of dat de besluiten al genomen zijn.

⚡ Klein vs. Verbonden:

Kleine gemeenschappen geven een thuisgevoel, maar versnippering dreigt. Diverse tafels waarschuwen: "Niet te veel decentraliseren."

⚡ Conservatief of progressief:

Er lijkt soms sprake van een omgekeerd patroon: nieuwe katholieken lijken conservatiever (voorkeur voor traditie en continuïteit), terwijl oudere generaties soms openstaan voor vernieuwing.

Overige vruchten van het gesprek

Gedeeld fundament

- **De bijeenkomsten zélf** zijn waardevol: mensen ontmoeten gelovigen buiten hun eigen kring en ervaren verbinding.
- **Breed verlangen** om vaker dit soort synodale gesprekken te voeren, niet eenmalig, maar structureel op parochieel niveau en daarbuiten.
- **Hoopvolheid** en bewustwording dat men niet alleen staat in de zorg om de Kerk.

Kern van wat gezegd is

- Het synodale gesprek in de Geest leidt ook onder 'vreemden' (gelovigen die elkaar niet kennen) tot verrassend diepe uitwisseling. Op zichzelf al een kerkervaring.
- Splitsing van organisatorische en pastorale taken en verantwoordelijkheden wordt bepleit: bestuurlijke lasten onttrekken nu vooral bij priesters energie aan hun echte missie. Zogeheten 'shared service centres' zouden kerkbesturen kunnen ondersteunen.
- Priestersopleiding moet anders of beter aansluiten bij de huidige visie en de nieuwe uitdagingen: meer aandacht voor luisteren, dienend leiderschap, en samenwerking met leken.
- Borging van betrokkenheid: deelnemers willen weten wat er met hun inbreng gebeurt, periodieke terugkoppeling is essentieel.
- De Kerk als houvast en kompas in een chaotische samenleving: dit wordt als unieke rol benoemd die de Kerk kan en moet opeisen.

- Pelgrimsgezindheid als spirituele houding: niet ergeren, niet teleurstellen, maar altijd blijven hopen en bewegen.
- Missionaire houding is geen aparte taak, maar een manier van kerkzijn: alledaagse praktijk moet laten zien wat ons geloof waard is.

Overige signalen

- Samenwerking met maatschappelijke partners en politieke groeperingen voor leefbaarheid: kerk als partner in de samenleving, niet alleen als geloofsgemeenschap.
- De waarde van het verleden niet wegstrepen: cultureel erfgoed, tradities en kerkgeschiedenis zijn ook voor niet-praktiserende mensen betekenisvol.
- 'Oud kan bestaan naast nieuw': meerdere tafels wijzen erop dat vernieuwing niet betekent dat het bestaande moet verdwijnen.
- Meerdere tafels benoemen de positieve energie in de zaal als teken van hoop: "Stimulerend en hartverwarmend dat we niet de enigen zijn."

Hoe nu verder: 6 vragen aan de zaal

Tijdens alle drie de regioavonden hingen in de zaal flappen met zes vragen waarop deelnemers vrij konden reageren na de tafelgesprekken. Hieronder een samenvatting van de meest gehoorde suggesties per vraag. We hebben een zogeheten woordwolk gemaakt van alle reacties van ongeveer 300 deelnemers uit Noord, Midden en Zuid-Limburg. Woorden die vaker genoemd zijn, worden groter afgebeeld.

Vraag 1 – Wat heb ik nodig om betrokken te blijven?

De antwoorden op deze vraag waren opvallend persoonlijk. Mensen spraken niet over structuren of programma's, ze spraken over zichzelf: gezien willen worden, gehoord willen worden, erbij mogen horen. De priester speelt daarin een centrale rol, niet als organisator maar als herder.

Gezien en gehoord worden, is niet een wens aan de marge. Het is de voorwaarde waaronder gemeenschap überhaupt mogelijk is. Dit sluit aan bij wat de priesters in de studiedagen benoemden: synodaliteit begint met luisteren.

Meest gehoord
Gehoord en gezien worden is de meest genoemde basisvraag.
Sleutelvoorwaarde
Betrokken en inspirerende priesters worden als sleutelvoorwaarde gezien: een priester die meeleeft, inspireert en corrigeert richting heiligheid.
Liturgie
Goede liturgie en sacramenten worden herhaaldelijk en nadrukkelijk benoemd: eerbiedig, niet carnavalesk, sacramenten serieus nemen
Jongeren
Jongeren benoemen expliciet: "We zoeken stabiele grond, geen Beyoncé-concerten." Zij zoeken standvastige leer, geen relativisme.

Enkele citaten uit de bijdragen

- 'Serius genomen worden, ook al heb je geen theologische titels maar wel levenservaring.'
- 'Gelukkige priester, gelukkige gelovigen!'
- 'Autoriteit! Gewoon zeggen als iets slecht, fout of goed is.'

Vraag 2 – Welke verwachtingen heeft u van de synodale kerk?

Luisteren én doen
Luisteren staat bovenaan, maar deelnemers benadrukken dat het gevolgd moet worden door één. Luisteren dat uitmondt in één, niet luisteren als doel op zichzelf.
Leer
Jongeren willen juist geen waterige leer: zij verwachten standvastige, heldere geloofsinhoud.
Evangelisatie
Evangelisatie en naar buiten treden, wordt breed verwacht van een synodale Kerk. Missionair zijn, wil zeggen: de Kerk gaat naar de mensen toe.
Samenwerking
Gelijkwaardigheid en samenwerking priesters/leken is een structurele verwachting: talenten benutten

Deze vraag riep een opvallende spanning op: de zaal verwacht een kerk die luistert én beweegt. Niet het een of het ander. Meerdere deelnemers benoemen het risico dat synodaliteit verwatert tot een eindeloze dialoog. Tegelijk klinkt de roep om standvastigheid luid: vooral vanuit jongeren.

De verwachting van de synodale Kerk is niet vrijblijvend: gemeenschap, participeren en misse. Luisteren is het begin, niet het eindpunt.

Enkele citaten uit de bijdragen

- *'Minder klagen, meer doen.'*
- *'Dat de kerk naar de mensen gaat in plaats van de mensen naar de kerk.'*
- *'Ben positief, maar heb geen concrete verwachtingen. Als we maar zelfbewuste katholieken zijn.'*

Vraag 3 – Hoe worden kerken meer open en toegankelijk?

De antwoorden op deze vraag waren opmerkelijk concreet en lieten tegelijk een echte tegenstelling zien. Deelnemers zijn het eens over het doel (meer mensen bereiken), maar verdeeld over de middelen: hoe heilig is bijvoorbeeld het kerkgebouw? Wat mag er wel of niet in een kerk?

De spanning of bijvoorbeeld 'koffiedrinken in een kerkgebouw' gepast is, is eigenlijk een diepere vraag: wat is de identiteit van dit gebouw en wat straalt het uit naar wie er binnenkomt?

Kerkdeuren openen

Letterlijk de deuren openen, ook buiten de H. Mis is de meest concrete en meest herhaalde suggestie: de kerk als plek van ontmoeting én gebed.

Naar buiten

Aanwezigheid buiten de kerk wordt herhaaldelijk bepleit: op straat, in scholen, in ziekenhuizen, etc.

Digitale aanwezigheid

Het gebruik van sociale media en digitale aanwezigheid worden als urgente noodzaak gezien, niet als optie.

Verwelkomen

Verwelkomen: mensen zien, zet een welkomsteam in bij vieringen.

Enkele citaten uit de bijdragen

- 'Deuren letterlijk open!!!'
- 'Ga naar pleintjes, scholen, ziekenhuizen; maak gebruik van je Unique Selling Points.'
- 'Door de kerk opnieuw het kloppend hart van een stad te maken.'

Vraag 5 – Hoe word je een gemeenschap van gemeenschappen?

Koffiedrinken

Koffiedrinken na de mis wordt bijzonder vaak als eerste stap benoemd.

Netwerkstructuur

Kleine groepen (huiskerken) als netwerk binnen de parochie wordt meerdere keren als concrete structuur voorgesteld.

Eilanden vormen obstakel

Eilandjesbeleid binnen en tussen parochies wordt als groot obstakel ervaren.

Verbinden

Zorg dat deelgemeenschappen verbinden, niet scheiden.

Deze vraag over structuur leverde verrassend veel concrete, kleine antwoorden op. Mensen denken niet in fusies of bestuurlijke modellen, ze denken in koffie, in buurtgroepen, in maaltijden. Tegelijk klinkt de waarschuwing: deelgemeenschappen mogen niet leiden tot eilandjes. Verbinding moet bewust gecultiveerd worden: structuren volgen het leven, niet andersom.

Fragmenten uit de bijdragen

- 'Als je eerst een gemeenschap bent! Betrek iedereen in je parochie en je buurt.'
- 'Communiceren – wat zou Jezus zeggen of doen als kompas voor het gesprek?'
- 'Alert blijven dat diverse gemeenschappen samenkomen binnen de ene Kerk.'

Vraag 6 – Hoe krijgen we mensen meer of weer betrokken?

Deze laatste vraag is misschien de meest urgente en de antwoorden zijn het meest uitgesproken. Eén woord domineert alle drie de avonden: evangelisatie. Niet defensief, maar uitnodigend, gedragen door vreugde. Iemand voegt toe: “Kijk waar het geloof groeit in de wereld en pas dat hier ook toe.” Dat vraagt moed en een missionaire houding: wacht niet tot mensen komen, maar ga naar ze toe.

Evangelisatie

Evangelisatie is het vaakst genoemde antwoord: op straat, op sociale media, in de gemeenschap.

Persoonlijk uitnodigen

Persoonlijk uitnodigen werkt: mensen komen via mensen, niet via flyers.

Mooie liturgie

Mooie, verzorgde liturgie wordt als krachtig wervingsinstrument gezien.

Jongeren

Jongeren en kinderen worden apart benoemd: maak gebruik van hun huidige interesse in geloof.

Fragmenten uit de bijdragen

- ‘Naar buiten treden met het evangelie; zoek de mensen op waar ze zijn en breng ze terug.’
- ‘We hebben een rijke ritus, traditie, geschiedenis en leer. Maak gebruik van wat je hebt en wat niemand anders heeft!’
- ‘We zouden elkaars voeten weer moeten wassen!’

Wat we meenemen en hoe we samen verder gaan

Elke avond opent en sluit met gebed. Dat is geen omlijsting, maar de bedding waarin de gesprekken plaatsvinden. Luisteren, onderscheiden en je laten leiden door de Heilige Geest, dat is wat synodaliteit in de praktijk vraagt.

Drie verlangens komen telkens terug:

- verbinding
- helderheid
- zending

Verbinding tussen mensen, generaties en parochies. Helderheid over wat de Kerk te bieden heeft en waarvoor zij staat. Zending als het besef dat geloof niet binnenblijft.

Tussen visie en uitvoering blijft een spanning. Het kompas wordt herkend, maar de 'hoe-vraag' niet altijd beantwoord. Het antwoord ligt bij ieder van ons: persoonlijke verantwoordelijkheid, lokaal initiatief en gedeelde verantwoordelijkheid tussen priesters en leken.

Dankwoord van de bisschop

Bisschop Van den Hout dankt de deelnemers voor de openheid en eerlijkheid waarmee ze het gesprek zijn aangegaan. Het sluit aan bij zijn openingswoord: dit zijn geen vergaderdagen, maar een synodale oefening in luisteren en spreken, omgeven door gebed en stilte.

Hij benoemt dat hij beide kanten heeft gehoord: het breed gedragen enthousiasme voor de richting en de pijn rond teruglopende participatie, kerksluitingen en mogelijk identiteitsverlies. Die zorgen wil hij niet wegpoetsen. Wel houdt hij vast aan zijn lijn: obstakels zijn geen onontkoombare gegevenheden, maar dingen die overwonnen kunnen worden.

Synodaliteit, zo geeft hij aan, is geen eenmalige bijeenkomst en geen project dat afgesloten wordt. Het is een manier van Kerk-zijn, samen te vatten in de drie woorden: gemeenschap, participatie en zending. Een houding die we zullen moeten blijven beoefenen met de bereidheid om met de Heilige Geest op pad te gaan, ook als dat risico inhoudt.

De bisschop is ook helder: Het bisdom heeft zijn taken en verantwoordelijkheden, maar veel zal lokaal moeten groeien: organisch vanuit parochies en de mensen die er deel van uitmaken. Het is een uitnodiging, geen opdracht.

Parochies worden uitgenodigd, niet verplicht om het gesprek voort te zetten. In eigen kring, met eigen vrijwilligers, met het eigen pastorale team. Om kleine concrete stappen te zetten en die met elkaar te delen. Om te leren van een buurparochie waar iets blijkt te werken en niet bang te zijn iets uit te proberen dat misschien niet meteen slaagt.

Ieder initiatief is welkom. Het bisdom begeleidt en denkt mee, maar neemt de lokale verantwoordelijkheid niet over.

Tot slot

Drie avonden laten zien: er is hoop. Niet als gevoel, maar als grond. Hoop, omdat mensen komen. Hoop, omdat het gesprek mogelijk blijkt. Hoop, omdat zoveel deelnemers – ondanks zorg en soms moedeloosheid – opnieuw bereid zijn iets op te bouwen.

We zijn samen op weg, niet als een vergadering, maar als een gemeenschap die met elkaar verbonden is in Christus. Het vraagt om geduld, om realiteitszin en om de moed om eenvoudig te beginnen. De richting is duidelijk: verbonden met elkaar in Christus en bereid om de volgende stap te zetten, hoe klein ook.

Gebed

*Wij staan voor u, Heilige Geest,
terwijl wij bijeenkomen in uw naam.
U alleen hebben wij om ons te geleiden,
maak dat U thuis bent in ons hart;
leer ons de weg die wij moeten volgen
en hoe wij deze moeten gaan.
Wij zijn zwakke mensen en zondaars;
laat niet toe dat wij de wanorde bevorderen.
Laat onwetendheid ons niet
op de verkeerde weg brengen,
noch partijdigheid ons handelen beïnvloeden.
Maak dat wij in U onze eenheid vinden,
Opdat wij samen kunnen gaan
naar het eeuwige leven
en ons niet verwijderen van de weg
van de waarheid en van wat juist is.
Dat alles vragen wij U,
die overal en in iedere tijd werkzaam bent,
in de gemeenschap van de Vader en de Zoon,
In de eeuwen der eeuwen.
Amen.*

VERBONDEN MET ELKAAR IN CHRISTUS: SYNODAAL GESPREK

Kompas voor de toekomst

"Ik roep op tot een Kerk die zoekt naar vrede, liefde en nabijheid."
Paus Leo XIV

Delen & luisteren:
Ieder krijgt om de beurt ruimte om de eigen bijdrage te delen. De anderen luisteren met aandacht en respect. Noteer wat je hart raakt en wat weerstand oproept.

Reflecteren & dialoog:
Iedereen deelt, van wat de anderen gezegd hebben, wat het meest is blijven resoneren: wat raakt het hart en wat roept weerstand op? Men laat zich hierbij leiden door de Heilige Geest. Korte dialoog over de belangrijkste overeenkomsten, verschillen, obstakels of nieuwe vragen.

ADSUMUS GEBED

Wij staan voor U, Heilige Geest, terwijl wij bijeenkomen in uw naam. U alleen hebben wij om ons te geleiden, maak dat U thuis bent in ons hart; leer ons de weg die wij moeten volgen en hoe wij deze moeten gaan. Wij zijn zwakke mensen en zondaars; laat niet toe dat wij de wanorde bevorderen. Laat onwetendheid ons niet op de verkeerde weg brengen, noch partijdigheid ons handelen beïnvloeden. Maak dat wij in U onze eenheid vinden, opdat wij samen kunnen gaan naar het eeuwige leven en ons niet verwijderen van de weg van de waarheid en van wat juist is. Dat alles vragen wij U, die overal en in iedere tijd werkzaam bent, in de gemeenschap van de Vader en de Zoon, in de eeuwen der eeuwen. Amen

"De hoop, dat is Christus zelf, de gave van de Heilige Geest."
Paus Franciscus

"Wij zijn de tijden, Zoals wij zijn, zo zijn de tijden."
Augustinus

Samen op weg naar een synodale kerk: **gemeenschap, participatie, zending**
Vanuit een afwisselend ritme van luisteren, spreken, stilte en gebed, kunnen we ieders stem horen. De Heilige Geest helpt ons daarbij om te onderscheiden waartoe we geroepen zijn.

Persoonlijke voorbereiding:

1. Wat spreekt mij in de Toekomstvisie zeer aan?
2. Wat roept weerstand op?

Notities bij het luisteren naar de ander: Wat raakt mijn hart?

Notities bij het luisteren naar de ander: Wat roept weerstand op?

Overige vruchten van het gesprek

GELOVIGE

- Onverschillige
- Religieuze
- Gewijde
- Geloofte
- Glas in lood
- Oecumenische
- Traditionele
- Gezin
- Geboorte
- Broederschap
- Gilde
- Sociale
- Bewuste
- Moraliserende
- Nieuwe
- Bekeerde
- Afgedwaalde
- Elitaire
- Zangkoor
- Niet
- Anders
- Gewoonte
- Cultuur
- Gelegenheids
- Charismatische
- Afvallige
- Trouwe
- Zelfbewuste
- Zelfverzekerde
- Twijfelende
- Zoekende

Uitgave:

© Bisdom Roermond
Dienst Pers en Communicatie
Postbus 470
6040 AL Roermond
T: 0475 – 386891
E: info@bisdom-roermond.nl
I: www.bisdom-roermond.nl